

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema LI.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

NOTA. Extat huius Themat's Tractatio germ. typis excusa, anno. 1590. tradita in funere Johan. Moseri I. V. D. Consil. Wirtembergici.

F I N I S,

THEMA LI.

Psalmus integer XXXIX.

Dixi, custodiam vias meas, &c.

DISPOSITIO.

Est fere hoc communissimum in mundo scandalum, quo omnes boni offenduntur, cum vident felicitatem impiorum. Neque vero id hodie nouum est quod ex Psalmis Dauidis, Hiobis cap 20. & Ierem. 12. constat.

Huic etiam offendiculo Dauid non vnum, sed aliquot Psalmos voluit opponere, vt sic suis atque aliorum cogitationibus peruersis medicinam faciat: Tales sunt Psalmi 37. 73. 144. Et in his quoque presens Psalmus 39. numerandus est in quo duo tractat Dauid.

Primum consolationes monstrat huic (de quo diximus) scandalo opponendas. Deinde orat sibi peccata condonari, & poenas vel tolli vel sic mitigari, vt possit ferre. In his vero passim inueniuntur loci egregii, de morte, vitæ breuitate, & instabilitate, atque peregrinatione hominis, &c. quæ presenti instituto nostro multis modis seruiunt. Nos duas istas partes Psalmi ordinae tractabimus: Sed ex omnibus aliis eas tantum doctinas exerpemus, quæ huic loco & tempori videntur esse convenientissimæ.

I. Pars.

Quo respiciat initium huius Psalmi, ex verbis illis vers. 2. patet, vbi ait; dum impium cogor ante me videre. Hoc vult, cum video ante oculos meos impios florere, sic sæpe commoueor, i. vt voces indignabundas effutire malle, quam orare. At dum colligo me rursus, sæpius iam proposui, quod sic velim frænare meam linguam, ne

L 2 ultra

ultra obloquatur Deo ob hanc rem, vt sic à peccato illo grauissimo abstineam potro.

Idem autem aliis verbis repetit. Obmutesco. Et taceo & deuoro sic illam indignationem. Ich darffs nicht heraus lassen / was mein Fleisch vnd Blut gegen sagen wolte.

2. Nec ramentem semper possum cohibere affectus, ne excidat mihi verbum. Quia feruet cor meum, &c. Es brennet mich im hertzen / das mir jederweilen ein vngedultig Wort entfehret.

3. Quid faciam igitur? Dixi ergo in lingua mea, Domine fac me scire finem meum, &c. Hoc est. Non possum aliter me cohibere, quam si cogitem de fine vitæ, & breuitate atque miseria illius. Dum enim talia cogitamus, non ultra inuidemus impiis: nec Deo succensemus, &c. Sie wurdens doch nicht lang treiben.

4. Quia vero caro semper repugnat spiritui, talia suggerenti, ideoque orat Dauid, vt 1. Dominus ipsum sepe moneat de vitæ fine, qui iam sit à Domino constitutus & determinatus. 2. Et quidem quod proxime instet finis omnium hominum: cum sint dies instar palmæ. Imo nihil coram Deo. 3. Vtque erudiatur, quam vana sint omnia hominum consilia, dum felicitati sunt de opibus mox relinquendis, & incertis interdum hæredibus. Sicque rectius vmbra & imago hominis dicitur oberrare, quam verus homo.

5. Concludit itaque Psalter, Quia illorum spes vana est, qui de terrenis adeo sunt felicitati: ideoque ego in te cõfido. Tu autem libera me à peccatis, ne coram impiis confundar. Tu mihi sis Deus propitiu. Hoc si feceris, tacebo & patienter omnia feram, si maxime impii sint felicissimi. Ego vero omnium miserimus sim. Tu facies. Du wirst wol wissen das Blat sein einmahl vmb zuwenden. Ego ultra non ero sollicitus de his, nec obloquar, sed omnia commendabo tibi.

Loc 1 plurimi possunt ex hac 1. parte tractari.

I. Ne offendamur felicitate impiorum, Psalm. 37. sed

con-

consideremus finem illorum Psal. 73. v. 17 quod saginatur ad actandum. Hier. 12. v. 7. & mox sint perituri cum suis Hiob. 20. v. 17. Hic autem locus, ad præfens institutum non facit.

II. Utiles est perpetua meditatio finis vitæ nostræ, Syr. 7. v. 40. Ideo non sit tam amata illa recordatio, ut est multis, Syrac. 40. Potius rogandus Dominus, Doce nos, Psal. 90. v. 12. & hoc loco.

NOTA Quia hic versus sexus, huius præsentis Psal. 39. peculiari Dispositione qualitercunq; illustratus est, supra Classi VI. Numero. 1. Pag. 39. & cum illo conuenit versus 12. Psal. 90. Ibidem, lectorem breuitatis causa ad classem sextam, quæ est in Prima parte Promptuarii huius, remittit.

III. Quam vana, breuis, inconstans, & plane nulla sit vita hominis, vide etiã supra in Appendice Classis VI. vbi hæc quoque verba versus VII. tractantur.

IV. Quia tam vana est vita hominis, ut imago potius hominis, quam homo conspiciatur: non tantopere inhiandum rebus terrenis, 1. Tim. 6. v. 4. præsertim cum hæres incerti sunt, Eccles. 2. v. 8. & hoc loco. Vana igitur cura. Superna querenda, Col. 1. Deinde cauenda superbia, Syrach. 10. versic. 9. Vide etiã Eccles. 11. v. 8 & Syrach. 41. v. 1. in Latin. Was soll man prangen mit der Schöne?

II. Pars.

Nunc precatur Dauid, ut Dominus tollat ab ipso calamitates illas quibus vndique obruatur.

1. Tolle plagam. Consumptus enim fere sum. Etenim experientia constat, quid fiat de homine, quem tu suscipis flagellandum. Mox consumitur omnis illius vigor & color, sicut vestis à tineis consumitur.

Nihil enim sunt omnes homines. Quomodo igitur possunt resistere Deo flagellanti? aut quomodo perpetuo istas plagas poterunt ferre? Tu itaque cessa astringere,

aut sic tamen mitiga has calamitates, vt possim tolerare. Et cum tribulatione da euentum, 1. Cor. 10. v. 14.

2. Audi orationem. Ne taceas ad tot lachrymas meas. *Nach mir metu Leben nicht so sawer. Quia sum hospes in terra. Iam modo adueni, vix natus abibo rursus. Sum quidem cinis apud te: quia in cælo mihi paratum domicilium. In terris autem sum hospes. Mox enim relinquam mundum. Ideoque addit, Parce mihi, antequam discedam. Da vt prius etiam paulisper possim respirare, quam hinc discedam. Es wird bald feyerabernd seyn.*

Locci insignes hinc periri possunt, quos tantum attingemus breuiter: quia his facile erit addere plura passim obuia.

I. Non superbiendum in forma & vultu eleganti. Nam facile illa consumitur pulchritudo, vel à leui febricula, vbi Deus ceperit flagellare. Forma bonum fragile, Cogita de *tinea* illa consumente hic & Iob. 13. versiculo ultimo.

NOTA. Hic locus Iobis supra explicatus est, peculiari Dispositione. in 1. parte Promptuarii: In appendice Classis VI. Vide pag. 494. Hoc agendum vt cor intus sit exornatum, fide, spe, patientia.

II. Hic sumus aduenæ & hospites. Sicut Patriarchæ. Heb. 11. (Imo etiam qui regnum possidet, Psal. 119. v. 19.) Et peregrinantes, Gen. 47. v. 9. 2. Corinth. 5. v. 6. Hebr. 11. v. 12. & 14.

Ciues autem sumus Dei, id est in cælo. Illic. *πολιτινος* Phil. 3. v. 20.

1. Ergo non decet esse ciues mundi aut Diaboli, Ioan. 15. v. 19.

2. Non terrena tantum sapiamus, sed cœlestia, Col. 1. v. 2. Phil. 3. v. 14. Sit nobis mundus crucifixus, Gal. 6. v. 14. 1. Ioan. 2. v. 15.

3. Et inquiramus futuram, Hebr. 12. v. 14. *Sollen gern sterben. Desideremus, 2. Cor. 5. v. 1. Cupio, Phil. 1. v. 25.*

F I N I S.

THE-